

➔ Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19

WAT MOETEN DE ARBEIDSMARKTREGIO'S GAAN DOEN?

Als gevolg van de corona-maatregelen zullen veel mensen hun baan verliezen, zo is de verwachting. De Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19 moet ervoor zorgen dat werkenden van werk naar werk geholpen worden, zodat ze niet langs de kant komen te staan. Hoe moeten de arbeidsmarktregio's deze aanvullende dienstverlening gaan organiseren?

Op 25 maart 2021 - de dag dat de Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19 is gepubliceerd in de Staatscourant – vindt op de Praktijkdag een digitale sessie plaats over deze regeling. Camiel Jansen en Michelle Beeksma - projectleider en plaatsvervangend projectleider Crisisdienstverlening van het ministerie van SZW – nemen deel om de gedachte achter dit grote project over te brengen.

Selma Nijhof uit arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam en Frans Kokke uit arbeidsmarktregio Midden-Brabant schuiven aan bij het panelgesprek om wat te vertellen over hun eerste ervaringen met de Tijdelijke regeling.

Werkloosheid voorkomen

Eigenlijk is het idee achter de Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening heel simpel, aldus Jansen. Het gaat om een preventieve aanpak, met aanvullende dienstverlening op maat voor mensen die ondersteuning nodig hebben om aan het werk te blijven of om snel weer aan de slag te komen.

Mede dankzij de ruime steunmaatregelen is de werkloosheid ondanks de coronacrisis niet opgelopen. Toch gebeurt er onder de oppervlakte van alles. Sommige sectoren gaan heel slecht, terwijl andere sectoren staan te springen om personeel. Het idee achter de crisisdienstverlening is voorkomen dat mensen uit de 'slechte sectoren' aan de kant komen te staan, een beroep moeten doen op WW of bijstand en onnodig lang zonder werk zitten.

Samen de puzzel leggen

Sommige mensen zijn natuurlijk uitstekend in staat om zelf een nieuwe functie te zoeken als hun baan op de tocht staat. Maar anderen kunnen wel wat ondersteuning gebruiken, aldus Jansen. Bijvoorbeeld mensen zonder opleiding of met taalachterstand, of mensen die al veertig jaar in dezelfde functie zitten. Voor veel van hen bestaat er nog geen ondersteuning. De Tijdelijke regeling moet daarvoor gaan zorgen.

“Veel partijen hebben al een stukje van de puzzel in handen. Veel van de benodigde dienstverlening bestaat al en wordt geleverd door bijvoorbeeld gemeenten, UWV, onderwijsinstellingen of private partijen. Het gaat er om de puzzel te leggen”, aldus Jansen.

Regionale mobiliteitsteams (RMT's)

Om ervoor te zorgen dat de puzzelstukjes in alle 35 arbeidsmarktregio's worden gelegd, wordt er nu in iedere regio een regionaal mobiliteitsteam (RMT) opgezet door vertegenwoordigers van vakbonden, werkgeversorganisaties, UWV, gemeenten, SBB, onderwijsinstellingen en andere relevante partijen. “Dit zijn netwerken van samenwerkende partijen, vooral bedoeld om het bestaande beter te laten werken. De uitvoering blijft liggen bij de bestaande partijen.”

Er komt wel een mogelijkheid om de bestaande dienstverlening eerder – preventief – in te zetten, dus nog vóór dat een werknemer zijn baan kwijt is, of nog vóór dat een zzp'er op zwart zaad zit. Daarvoor komt ontschot budget beschikbaar dat door het regionaal mobiliteitsteam kan worden ingezet. Dat is bedoeld voor dienstverlening die aanvullend is op de bestaande, reguliere dienstverlening, benadrukt Jansen. Als bijvoorbeeld een sociaal plan al voorziet in begeleiding naar ander werk, dan hoeft er geen beroep gedaan te worden op het ontschot budget.

Verschil reguliere en aanvullende dienstverlening

Onder de deelnemers is wat onduidelijkheid over wat nu reguliere en wat aanvullende dienstverlening is. Waar kunnen mensen aanspraak op maken?

Zonder op specifieke cases in te gaan wil Beeksma dat graag verduidelijken. “Reguliere dienstverlening is die dienstverlening van publieke of private partijen waarop een persoon op het werk of in een uitkering aanspraak kan maken. Dat kan ondersteuning zijn vanuit UWV, maar ook vanuit een sociaal plan of mobiliteitsafspraken. Wordt nu geconstateerd dat deze reguliere dienstverlening voor deze persoon niet voldoende is om aan het werk te blijven of om nieuw werk te vinden, dan noemen we dat aanvullende crisisdienstverlening.”

De persoon moet geholpen worden

Maar het onderscheid tussen reguliere en aanvullende dienstverlening is niet zwart-wit, benadrukt Beeksma. De Tijdelijke regeling geeft daarom ook een definitie en geen afvinklijstje. “Eigenlijk is het onderscheid ook niet zo relevant. Wat telt is dat de persoon geholpen wordt.”

Daarbij gaat het volgens Jansen niet over de aantallen mensen die geholpen moeten worden. Het is niet eens duidelijk hoe groot de doelgroep is. “De Tijdelijke regeling is een succes als we in staat zijn adequate dienstverlening in te zetten, niet alleen die van onze eigen organisatie, maar alle dienstverlening die binnen de regio beschikbaar is.”

Definitie doelgroep

De doelgroep is uiteindelijk het best te definiëren als diegenen die moeite zullen hebben om zonder ondersteuning weer (elders) aan de slag te komen.

Looptijd

De tijdelijke regeling is van kracht tot eind 2022. Maar het gaat om een lerende aanpak, aldus Jansen. Als in de loop van 2022 duidelijk wordt dat verlenging nodig is, zal het ministerie daar zeker naar kijken. “We houden een vinger aan de pols.”

260 miljoen budget

In totaal is er 260 miljoen euro beschikbaar voor deze vorm van crisisdienstverlening. Een deel betreft budget voor personeelsinzet en bedrijfsvoering, een ander deel voor de dienstverlening zelf. Bij de dienstverlening gaat het om ontschot budget voor omscholing en trajecten, voor MBO praktijkleren en een impuls voor de mensen die onder de Banenafpraak vallen.

De regio's kunnen bij het ministerie van SZW samenwerkafspraken en een regionale begroting van UWV en centrumgemeente indienen. Als die akkoord zijn, worden UWV en centrumgemeente gefinancierd voor de inzet en kunnen de partijen declaraties indienen bij UWV, dat optreedt als kassier namens het ministerie.

Landelijke ondersteuning van de regio's

Op welke ondersteuning kunnen de arbeidsmarktregio's rekenen? Eind april organiseert het ministerie van SZW een startbijeenkomst voor alle arbeidsmarktregio's. Dan gaat er ook een website de lucht in met een modelbegroting, FAQ's, een draaiboek, een communicatie-plan en andere handreikingen om het de regio's makkelijker te maken om de Regeling handen en voeten te geven. Uiteraard spant ook de Programmaraad zich in om partijen te informeren.

Landelijke ondersteuning bij het inrichten en implementeren van de regionale mobiliteitsteams.

- Het faciliteren van kennisuitwisseling tussen de regio's
- Het ophalen en delen van geleerde lessen
- Het bieden van praktische ondersteuning aan de regio's

Deze ondersteuning bestaat uit:

- Proefdraaien met koploperregio's, kwartiermakersoverleg
- Opstellen landelijke draaiboeken, FAQ's, handreikingen
- Organiseren bijeenkomsten, webinars
- Instellen landelijke ondersteuningsstructuur met contactpersonen
- Communicatie

Jansen sluit af met een oproep: “Investeer in wat je met wie gaat doen en maak ook gebruik van de netwerken van de private partijen. Maak optimaal gebruik van wat er al is. Het gaat om een andere mindset.”

DE EERSTE LESSEN VAN DE KOPLOPERREGIO'S

Twaalf arbeidsmarktregio's zijn al in november 2020 geselecteerd om alvast van start te gaan om zo ervaring op te doen die gedeeld kan worden met de andere regio's. Midden-Brabant en Groot-Amsterdam zijn twee van deze 'koploperregio's'. Kwartiermaker van Midden-Brabant Frans Kokke en manager Regionaal Werkcentrum Groot-Amsterdam Selma Nijhof vertellen over hun eerste ervaringen.

MIDDEN-BRABANT

Frans Kokke is in Midden-Brabant begonnen met heel veel praten. Met vakbonden, werkgevers, gemeenten en afdelingen daarbinnen, werkbedrijven en UWV. Bij de elf gemeenten in zijn regio heeft hij uitgelegd aan allerlei betrokken ambtenaren wat de crisisdienstverlening precies is, hoe je die kunt gebruiken en hoe deze aansluit bij de reguliere dienstverlening.

Checklist criteria voor de doelgroep

Eigenlijk zijn er volgens Kokke twee doelgroepen. Enerzijds de werkenden wiens baan op de tocht staat, of die na 12 maart – de datum van het eerste crisispakket – werkloos zijn geworden. Anderzijds de specifieke groepen als zzp'ers, mensen in de Banenafpraak en jongeren. Deze laatste groepen vallen sowieso onder de doelgroep. Voor de werkenden of mensen dicht op de arbeidsmarkt is een checklist ontwikkeld om te bepalen of ze wel of niet onder de doelgroep vallen. De checklist bevat vragen als ben je ouder dan vijftig? Kun je met computers werken? En: Hoelang werk je in je huidige functie?

Is er een bedrijf met een vraag, dan gaat er een bedrijfsadviseur naar toe om te kijken wat er aan de hand is en om uit te leggen wat er mogelijk is. Werknemers kunnen ook zichzelf aanmelden bij het regionaal moniliteitsteam.

Wat regulier, wat aanvullend?

In de praktijk loopt het goed tussen werkgevers, UWV en onderwijs. "Wel heb ik goed moeten uitleggen aan gemeenten wat nu regulier en wat aanvullend is. Uiteindelijk is er voor de regio Midden-Brabant een klantreis uitgewerkt die duidelijk maakt dat het geen dubbelen is, maar elkaar aanvullen."

Vergeet het draagvlak niet

"Ik liep wel aan tegen de belangendiscussie. Ik heb me, achteraf gezien, te veel gericht op het organiseren van het kunstje van het begeleiden van werk naar werk. Als je weet wie wat kan, is dat niet zo heel ingewikkeld. Maar om het kunstje uit te voeren is er ook draagvlak nodig, en daar heb ik me op verkeken", erkent Kokke. "Mijn tip zou dan ook zijn: betrek alle relevante partijen bij het ontwerp, ook voor het draagvlak."

GROOT-AMSTERDAM

Selma Nijhof praat in Groot-Amsterdam ook aardig wat af. Iedere partij en iedere bestuurder heeft zijn eigen belang en iedere gemeente heeft zijn eigen aanpak. Zeker bij de gemeenten leven veel vragen. Moeten we ons nu richten naar de centrumgemeente?, vragen ze zich bijvoorbeeld af.

Het doel voor ogen houden

“Daarom is het belangrijk het doel goed voor ogen te houden: voorkomen dat mensen in een uitkering komen en bepalen wat ieders rol daarin is. In Groot-Amsterdam is zo een netwerkorganisatie ontstaan die de toegevoegde waarde van alle aangesloten partijen optimaal benut. Ook die van de aangesloten private partijen - vooral uitzendbureaus.”

Inmiddels zijn de partijen rond de hoofdstad zo goed te spreken over het ontschot werken dat ze dat ook zien als model voor de periode ná de crisis. Nijhof: “Dankzij het geld van SZW kun je een goede regionale infrastructuur opzetten die veel kan betekenen voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt.”

Twee teams formeren

Anders dan in Midden-Brabant liep het in Groot-Amsterdam soepel met de gemeenten. “Je moet wel heel veel inrichten in de regio”, waarschuwt Nijhof, die aanvankelijk duizelde bij de aanblik van de Tijdelijke regeling. Ze raadt aan twee teams te maken. Eén team dat het gezamenlijke doel vaststelt. En een ander team dat de praktische regelingen uitwerkt en de dienstverlening goed neerzet.

Goede rol private partijen

Nijhof is erg te spreken over het aanhaken van de uitzenders. “Dat is fijn want die weten precies bij welke werkgevers onder- of overcapaciteit zit.” Ook de samenwerking met onderwijs loopt goed. “En dat is dan weer belangrijk om op een gegeven moment massa te kunnen maken met bijvoorbeeld de overgang van mensen naar de logistiek en zorg.”

Links:

- [Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19](#)

Contact:

Voor alle vragen en opmerkingen over de Tijdelijke regeling:
postbusmobiliteit@minszw.nl of Tanja Willemsen twillemsen@samenvoordeklant.nl